

Jeg kunde ogsaa ønske, at der blev svaret af den ærede Indenrigsminister paa det Spørgsmaal, som af en anden Taler er blevet reist, nemlig, hvorledes det er at forstaae, at der skal være et ulige Antal af Medlemmer i Sogneforstanderskaberne, og at Præsterne ogsaa skulle være Medlemmer deraf. Jeg maa naturligtviis efter de Ord, der senere komme for, antage, at det maa forstaaes saaledes, at der virkelig skal være ulige valgte Medlemmer (En Stemme: Det er ganske klart!). Det antager jeg ogsaa er Meningen, men det er meget uheldigt, forekommer det mig. Dette er atter en Uret mod den mindre Klasse; man giver paa denne Maade de store Besiddere to Stemmer forlods, ved at give dem Præsten uden Valg og een Stemme mere af dem, som skulle vælges.

Det forekommer mig ogsaa, at denne Lov bliver noget længe opsat, inden den træder i Kraft; jeg troer meget gjerne, at man kunde faae Amdsraadene omordnede til 1ste Mai d. N., istedetfor, at det først skal være til 1ste Mai 1854; ligeledes troer jeg, det havde været heldbringende, hvis vi allerede i Aar kunde have faaet Sogneforstanderskaberne omformede; især da der skal foregaae Landsthingsvalg i dette Aar, da de hidtilværende Sogneforstanderskaber forhen have haft en saa uheldbringende Indflydelse paa Landsthingsvalgene, efter min Mening (Hør!); men det er jo ikke Regeringens Skyld, at Rigsdagens Forhandlinger bleve standsede, og derfor maae vi tilbageholde vor Klage i saa Henseende, nemlig over, at vi ikke kunde faae Leilighed til at stille Endringsforslag til § 1.

Imidlertid, i alt Det, jeg end kan have herimod at indvende, kan jeg dog ikke komme til andet Resultat end det, som Rigsdagsmanden for Viborg Amts 4de Valgfreds (Hansen) kom til, at vi blive nødt til at tage denne Lov, som den er; thi ellers udsættes det atter til en fjern Fremtid at træffe Bestemmelser, der dog endelig engang kunne staafe den talrigste Klasse af Medborgere en Ret, hvis Forholdelse er en stor Uretfærdighed.

J. Peterfen: Jeg kan ogsaa være enig med den sidste ærede Taler saavel som med Rigsdagsmanden for Thisted Amts 4de

Valgfreds (J. Knudsen) i, at dette Forslag ikke i mine Tanker tilfredsstiller Grundlovens § 96, som tilstiger en ny Communallov, hvorefter Kommunen under Statens Tilsyn skal have Ret til at styre sine egne Anliggender; men jeg kan derfor ikke have den Utilfredshed med Lovforslaget, som den første ærede Taler, nemlig Rigsdagsmanden for Thisted Amts 4de Valgfreds (J. Knudsen); thi jeg seer i nærværende Forslag et liberalt Træk, som vistnok den største Deel af Folket i sin Heelhed finder sig glad ved, om den end ikke finder sig fuldkommen fyldestgjort eller tilfredsstillet derved; thi jeg seer i nærværende Lovforslag et Træk, som idetmindste i mine Dine er tjenligt til for en Tid, eller saa godt som indtil noget Bedre kan opnaaes, at hæve den Kasteaand, som for Tiden hersker i Kommunen mellem de Valgberettigede og de Iffevalgberettigede. Der hersker ganske bestemt, især i Landsbycommunerne, et Slags Stinskyge mellem Huusmands- og Gaardmands-Klassen, fordi den ene Klasse er saa godt som ganske udelukket fra al Deelagtighed i Kommunens Anliggender, medens saagodtsoin Gaardmands-klassen alene, naar den vil benytte sin Overvægt, styrer det Hele, undtagen i de Sogne, hvor der er mange mindre eller større Godseiere, som have Sæde, og i Forening med Sognepræsten kan, ved deres Dannelse og større Intelligents, have temmelig stor Indflydelse; men dette finder jeg saa ganske naturligt at burde ophæves, da denne Ret er knyttet til Eiendommen alene, men paa den anden Side kan jeg ikke benægte Lovudkastets Tanke, som tilstiger, at den høiere Besatte skal have den virkelige Indflydelse paa, hvorledes Kommunens Anliggender skal ordnes. Jeg kan, for min Person, godt indrømme, at Kommunens Anliggender blive styrede efter en ligesaa fri Valglov som til Rigsdagen, fordi jeg har den Tro, at Formue, Billigheds-Hensyn og Visdom ere tre Magter, som, naar man kun vil lade dem have frit Spillerum, uden Agitation, vil holde hinanden Stangen, og det har Valgloven til Rigsdagen viist, thi det er unægteligt, at den store overveiende Deel er Huusmands-klassen, og den har viist sig saa billigtænkende, at den saa godt som ikke har sat en eneste Rigsdagsmand i Thinget. Derfor frygter jeg heller